

INDHOLD

FORORD	13
INDLEDNING	15
1. Det nødvendige kendskab til medierne	16
2. Skitse til en medieforståelse	16
3. Medier i det konvergerende landskab	18
4. Levende billeder: en definition	19
5. Levende billeder: Pædagogik og didaktik	20
6. Den digitale udfordring	22
7. Bogens kapitler	23
Litteratur	27
KAPITEL 1 · MEDIALISERINGEN AF UDDANNELSE OG UNDERVISNING ...	29
AF STIG HJARVARD	
1. Samfundets medialisering	31
2. Adfærd, normer og sociale relationer	34
3. Ændrede territorier	37
4. Ideologiernes holdeplads: Børn og medier	38
5. Medier som genstandsfelt	40
6. Medier som virtuelt og socialt miljø	44
7. Medier som læringsredskaber	47
8. Medier for myndighed	49
Litteratur	51
KAPITEL 2 · PÆDAGOGIK, DIDAKTIK OG LEVENDE BILLEDER – EN	
INTRODUKTION	53
AF OLE CHRISTENSEN OG BIRGITTE TUFTE	
1. Børns og unges mediebrug og -kompetencer	54
2. Digitale mediers indtog i læringsrummet	58
2.1. Medierne i skolen: fra mediepanik til ny mediepædagogik ...	59
3. Mediepædagogik	60
4. Didaktiske overvejelser	61

4.1. Film i undervisningen – et didaktisk perspektiv	63
4.2. Tv i undervisningen – et didaktisk perspektiv	65
4.3. Zigzag-modellen	66
4.4. Progression i medieundervisningen	67
4.5. Tv-didaktik i forhold til zigzag-modellen	69
4.6. Zigzag-modellen og det multimodale udtryk	70
4.7. Zigzag-modellen og web 2.0	73
Litteratur	74

KAPITEL 3 · FILMANALYSE – TEORI OG METODE 79
 AF HANS-CHRISTIAN CHRISTIANSEN,
 GITTE ROSE OG LISBETH JUHL SIBBESEN

1. Hvorfor filmanalyse?	79
2. En skabelon til filmanalyse	81
2.1. Bordwell & Thompsons model for filmanalyse	81
2.2. Filmanalyse i indskolingen	82
3. Analyse og fortolkning	84
3.1. Form og indhold: to sider af samme sag	85
4. Den filmanalytiske metode: plot, story og stil	85
5. Fortælling, komposition og dramaturgi	88
6. Point of view	89
7. Dramaturgiens modeller	90
7.1. Den gode fortælling	92
7.2. Filmens fortæller	94
8. Handlungsplan, fortælleplan – og virkelighedsplan	95
9. Motivationsbegrebet	96
10. Filmens virkemidler (det stilistiske system)	97
10.1. Lyd	97
10.2. Klipning og montage	99
10.3. Mise-en-scene	101
10.4. Fotografering og kamera	104
11. Stilanalysens metode	105
12. Det eksterne perspektiv	105
12.1. Genren	106
12.2. Film og den digitale kultur: remediering og konvergens	110
Litteratur	111

KAPITEL 4 · FILMFAGLIGHEDEN DER BLEV VÆK 113

– EN FILMPÆDAGOGISK STATUS I ET NATIONALT PERSPEKTIV

AF MARTIN BRANDT-PEDERSEN

1. Holdninger til film i skolen	114
2. Filmen som læremiddel	115
2.1. Film og sanser	116
2.2. Film og følelser	117
2.3. Film og fortælling	117
2.4. Tilgængelighed	118
3. Filmpædagogiske netværk og ressourcer	118
4. Film i skolens hverdag	120
4.1. Projektarbejdsformen	121
4.2. Skolebiblioteket som skolens pædagogiske udviklingscenter	121
4.3. Medietilgængelighed – teknik og økonomi	122
4.4. Nye krav til danskfaget	122
5. Filmfagligheden der blev væk	123
5.1. Hvad er filmfaglighed?	125
5.2. Første trekant: Den filmfaglige trekant	126
5.3. Anden trekant: Den filmdidaktiske trekant	129
5.4. Tredje trekant: Den filmpædagogiske trekant	132
5.5. Film: Medie eller modalitet?	133
5.6. Filmpædagogik eller mediepædagogik?	134
Litteratur	137

KAPITEL 5 · LEVENDE BILLEDER I UNDERVISNINGEN 139

AF HENRIK POULSEN

1. Filmen som pædagogisk redskab	139
1.1. En filmhistorisk introduktion	140
2. Film medierer virkeligheden	142
3. Genrer og diskurs	146
3.1. Filmens koder og virkelighedsfremstilling	149
3.2. Film og deiksis	150
4. Levende billeder i undervisningen I: <i>Der Untergang</i>	152
4.1. Levende billeder i undervisningen II: Naturprogrammer	158
4.2. Levende billeder i undervisningen III: reklamespottet <i>Oddset</i>	161
Litteratur	165

KAPITEL 6 · TV OG UFORMEL LÆRING – BRIKKER TIL EN TV-PÆDAGOGIK	167
AF HENRIK POULSEN	
1. Tv og uformel læring	168
2. Tv's æstetik	170
2.1. Filmens æstetik	172
2.2. Teatrets æstetik	173
2.3. Den journalistiske diskurs	174
2.4. Det autentisk-formidledes æstetik	176
2.5. Didaktisk diskurs	178
2.6. Flowets æstetik	179
3. Tv som socialt medie	181
3.1. Tv målrettes mod intimsfæren	182
3.2. Det personaliserede tv	184
4. Tv som hybridmedie	186
5. Konvergens og remediering	189
6. Brikker til en tv-pædagogik	192
6.1. Tv som del af undervisningens mål	194
6.2. Tv som udfordring af den pædagogiske dagsorden	195
6.3. Hvad med videoproduktion?	196
6.4. Fagdidaktiske håndtag	197
6.5. Tilgængelighed	198
6.6. Relevans	198
7. Sammenfatning	200
Litteratur	201

KAPITEL 7 · ALT ER SPIL – OM COMPUTERSPILE OG NYE MEDIEFORTÆLLINGER	203
AF TRINE MAY OG BO KAMPMANN WALTHER	
The time is out of joint!	203
1. Game-play	206
2. Game rules og game world: <i>Grand Theft Auto</i> og <i>Deus Ex</i>	207
3. <i>WoW</i> på skemaet – men hvordan?	209
4. Hvad foregår der? <i>Lost</i>	212
Litteratur	217

KAPITEL 8 · FILMPRODUKTION I ET DIDAKTISK PERSPEKTIV 219
AF ULRİK KRAPPER OG SUSANNE WAD

1. Digital deltagelse	220
2. Fire gode grunde til at arbejde med film	222
2.1. Digitale samfundskrav	222
2.2. Lovmæssige krav	222
2.3. Motivation gennem identitetskabelse	222
2.4. Faglig merværdi	223
2.5. Film som eksemplarisk medie	224
3. Kernekompetencer og den tredelte produktionsproces	225
3.1. Dramaturgiske kompetencer	226
3.2. Tekniske og digitale kompetencer	226
3.3. Æstetiske kompetencer	227
3.4. Kommunikative kompetencer	227
3.5. Samarbejde og sociale kompetencer	228
3.6. Planlægning/logistik	228
4. Den professionelle produktionsproces	229
4.1. Den tredelte produktionsproces	229
4.2. Forholdet mellem produktionsprocessens faser	230
4.3. Opsamling – den faglige merværdi ved professionel filmproduktion	232
5. Hvordan læres filmens formsprog	232
5.1. Den æstetiske læreproces i filmundervisning	232
5.2. Hvad er æstetik?	233
6. Afslutning	235
Litteratur	236
Netkilder	237

**KAPITEL 9 · ANIMERET TIL LÆSNING: EN INTRODUKTION TIL
ANIMATIONS PÆDAGOGIKKEN** 239
AF MORTEN TJERRILD STEINBACH

1. Hvad er animation?	240
2. Med kroppen som udgangspunkt: en fænomenologisk tilgang	241
3. Learning by doing	244
4. Den animationspædagogiske tilgang	245
5. En æstetisk læreproces	248
6. Animeret til læsning	249

7. Et casestudie	251
Litteratur	252

KAPITEL 10 · FRA UNDERVISNINGSFILM TIL FILMUNDERVISNING 255

– VEJEN MOD ET HELHEDSSYN PÅ FILMPÆDAGOGISK FORMIDLING

AF MARTIN BRANDT-PEDERSEN OG FLEMMING KASPERSEN

1. Distribution og tilgængelighed	255
2. Den gode undervisningsfilm	257
3. Fra undervisningsfilm til filmundervisning	259
4. Filmformidling	261
5. Filmfaglige læringsressourcer	261
6. Filmoplevelsen – Med Skolen i Biografen	263
7. Det skabende element – FILM-X	264
8. Filmformidling i netværk	265
9. Virtuelle filmpædagogiske potentialer	266

APPENDIKS 1 · FILM OG TV I DE YNGRE KLASSER – HVORDAN FILM- OG TV-OPLEVELSER SÆTTES IND I EN PÆDAGOGISK PRAKSIS 269

AF SUSANNE GJESSING

1. Medieundervisning i skolen – det danskfaglige område	269
2. Metodik for inddragelse af filmanalyse for små børn	270
3. Fokus på fortællingen	270
3.1. Fortællinger: praktiske øvelser	273
4. Fortælling med filmiske virkemidler	273
5. Fokus på fiktion	274
6. Fokus på lyd	276
6.1. Praktiske øvelser med lyd	276
Litteratur	278

APPENDIKS 2 · ANALYSE AF *EAT SHIT AND DIE* (MORGENTHALER 2007) (22 MIN.) 279

AF LISBETH JUHL SIBBESEN

1. Handlingsreferat	280
2. Handlingsplan, fortælleplan og virkelighedsplan	280
3. Form	282
3.1. Dramaturgi	283
4. Stil	287

4.1. Lyd	287
4.2. Klipning	288
4.3. Fotografering	289
5. Præmis og budskab	290
FORFATTER- OG AKTØRLISTE SAMT RESSOURCER	291
Forfatterliste	291
Aktører	294
Ressourcer	295
Tv-udsendelser, kort-, dokumentar-, spillefilm m.v. hos Center for Undervisningsmidler	295
Reklamefilm via UNI-serveren og Statsbiblioteket	296
Streaming af film gennem Filmstriben	296
ORDLISTE/LEKSIKON	297